

Öppen vetenskap för alle

Sverker Holmgren och Jessica Lindholm, Chalmers tekniska högskola

ChALS 2020, 23 september 2020, Göteborg

Innehåll

VÄLKOMMEN, vad vi ska prata om och vilka vi är

INTRO TILL FRÅGESTÄLLNINGARNA

ÖPPEN VETENSKAP

- Öppen vetenskap, vad är det och politisk nivå i omvärlden
- Öppen tillgång till publikationer i kristider
- Öppen data, förändring av forskningen, forskarens perspektiv

MENTI tid för inlämning

DISKUSSION

AVSLUT

Jessica Lindholm

- Bibliotekarie på Chalmers
- Arbetar med öppen tillgång till forskning och institutionella arkiv sedan 20 år.

Sverker Holmgren

- Föreståndare för Chalmers e-commons – professor i beräkningsvetenskap
- Arbetar med digital infrastruktur för forskning och forskningsdata lokalt, nationellt och i Europa

Diskussionspunkter

- Vad tänker du att öppen vetenskap har för betydelse i vår tids kriser och utmaningar? Är det värt mödan/pengarna att satsa på att öppna vetenskapssystemen?
- Om vi ska arbeta mot ett öppnare vetenskapssystem, hur ska olika aktörer – t ex din organisation – bidra?

MENTI

Använd dator/mobil. Gå till menti.com och ange sifferkoden.

Länken kommer finnas till höger i bild under hela presentationen.

Du kan skicka in flera frågor/kommentarer/inlägg.

Ange gärna ditt namn.

CHALMERS

Menti.com

65 95 08 4

02 02 08 4

2020-09-23

Globala utmaningar

Hållbarhet

Fake news

Menti.com

65 95 08 4

02 02 08 4

Ifrågasättandets
tid

Klimathot

Minskande resurser

Sociala orättvisor

Pandemier

Mångfald

CHALMERS

Menti.com

65 95 08 4

02 02 08 ↕

Globala utmaningar

... kräver globala lösningar.

CHALMERS

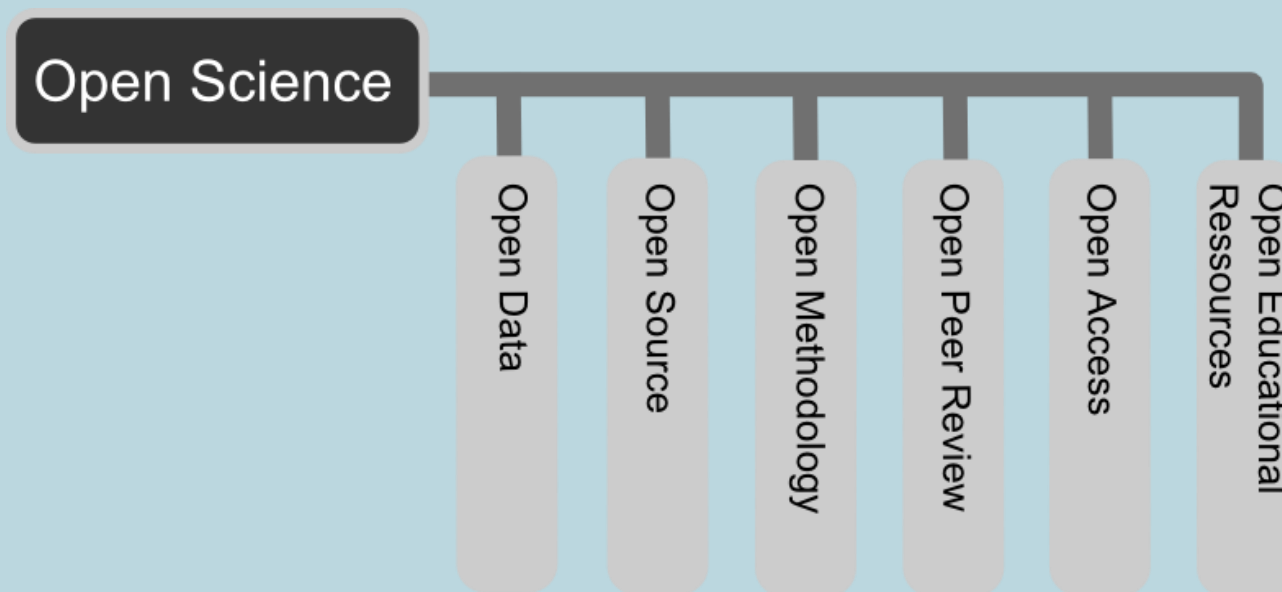
Menti.com

65 95 08 4

02 02 08 ↕

Öppen vetenskap (ÖV)

Vad ingår

Öppen vetenskap

Politiska krav

- EU
- Sverige
 - Öppet publiceringssystem 2026, KB har uppdraget
 - Vetenskapsrådet samordnar det nationella arbetet med att införa öppen tillgång till forskningsdata. Målet är att en omställning ska vara genomförd senast 2026.
- Plan S Offentligt finansierad forskning öppen 2021

CHALMERS

Menti.com

65 95 08 4

02 02 08 4

Öppen tillgång

Till publikationer

- Sakkunniggranskad forskningsoutput, som ofta presenterar ny och relevant forskning i högkvalitativa tidskrifter
- Tidskrifter som är öppna för läsare, en affärsmodell
- Forskare och universitet som lägger ut forskning online
- Något nedsolkad av tveksamma förlag som profiterar på modellen.
- Skapar möjligheter för många att ta del av ett forskningsfält.

Öppen tillgång i kristider

Omvärldsbevakning

- Ifrågasättandets tid : om polarisering/fake news är tillgängligt, forskningen är ifrågasatt, så borde väl forskningen synas överallt och mer?
- OA i pandemitider: 16 000 artiklar om corona är OA efter fyra månaders pandemi ([ref](#))
- Indikationer på ökad mängd oseriös covid-forskning från tveksamma förlag ([ref](#))
- Samtidigt, exempel på tjänster som mha AI och OA-artiklar försöker validera/ifrågasätta fake news, t ex Opscidia i the Science Checker project ([ref](#))

CHALMERS

Menti.com

65 95 08 4

02 02 08 ↕

Forskningen förändras!

- Forskningen digitaliseras – nya möjligheter att samarbeta, dela resurser och sprida resultat
- Nya typer av forskningsresultat – t ex data och programvara/verktyg
 - Utmaning för de traditionella meriteringssystemen
 - Utmaning för traditionella syner på ”ägandeskap” i forskningssystemet
 - Nya möjligheter till kvalitetskontroll
 - Nya möjligheter att göra avtryck utanför forskningen

CHALMERS

Menti.com

65 95 08 4

02 02 08 ↕

Hantering av forskningsdata

- *Research in a growing number of areas is becoming data-driven, meaning that data represents the most valuable assets in projects and that analysis of digital dataset is becoming the main tool.*
- Många forskningsområden har god datahantering och delar data!
 - avtrycket utanför området är ofta litet
 - men ibland är effekten stor (“marknadsföringen” dålig!)

Öppna forskningsdata

- Politiskt tryck ökar!
- *As open as possible, as closed as necessary*
- Men många forskare är tveksamma:
 - Det är mina data !!!!
 - Jag kan inte lita på andras data
 - Jag kan inte lita på att mina data används på rätt sätt
 - *What's in it for me?*
 - Jag har inte resurser och kompetens

Menti-tajm!

CHALMERS

Menti.com

65 95 08 4

02 02 08 ↴

Diskussionspunkter

- Vad tänker du att öppen vetenskap har för betydelse i vår tids kriser och utmaningar? Är det värt mödan/pengarna att satsa på att öppna vetenskapssystemen?
- Om vi ska arbeta mot ett öppnare vetenskapssystem, hur ska olika aktörer – t ex din organisation – bidra?

MENTI

Använd dator/mobil. Gå till menti.com och ange sifferkoden 65 95 08 4.

Skriv in din fråga/kommentar. Du kan skicka in flera gånger.

Du får gärna sätta på kamera och ljud, om du vill delta i diskussionen!

- <https://www.mentimeter.com/s/6ba76de7eaec4cb703f32c52875f608e/4df6fdea4380>

Tack för oss

Sverker.holmgren@chalmers.se

Jessica.lindholm@chalmers.se

ChALS 2020, 23 september 2020, Göteborg

CHALMERS